

A kibédi Dósa Lidi, aki akkor 18 éves volt, itt szolgált. Ráduly Jánosnak elmesélte idős korában, hogy egymás mellett volt a szobájuk. „Örökké hallottam, hogy Bartók zongorázik... Egyszer aztán meghallotta, hogy énekelek a gyerekeknek. Tetszett Bartóknak a nóta, azt mondta, hogy még énekeljek, mert ő le szeretné jegyezni. Aztán hívott engem és kérdezte, hogy jól zongorázza-e? Hát pont úgy vót, ahogy én énekeltem.”

E ratkóvölgyi faluban valaha 58 ház állott, de 1898-ban hat kivételével az egész község leégett, aztán csak kettő maradt, s mikor én ott jártam már egy sem. Alig tudtuk megtalálni a falu nyomát, a kastélyból is csak egy alig észrevehető rom maradt. Kevés, de mégis becses emlék. Hisz oda kell képzelnünk Bartókot a zongorával, Dósa Lidit egy fél dallammal, amely – Kodály fogalmazott így – „megsejtette vele a székely zene különösségét.” Ekkor figyelt fel Bartók igazán a magyar népdalra, és hamarosan meg is kezdi a rendszeres gyűjtést. Hogy milyen eredménnyel, azt fölösleges ismertetnem, hisz mindenki jól tudja.

Mészér Zoltán

